

Posudek oponenta bakalářské práce

Dufek, Jan. 2018. Role klientelismu pro volby v anglofonní Africe na příkladu Keni a Tanzánie. 44 s.

Bakalářská práce „Role klientelismu pro volby v anglofonní Africe na příkladu Keni a Tanzánie“ rozpracovává vysoce relevantní téma voleb a klientelismu ve velmi specifickém regionu subsaharské Afriky. Téma svou komplexností, odborností a obtížností především v oblasti získávání dat přesahuje hranici bakalářského stupně studia. Autor se nicméně s náročným úkolem vypořádal slušně.

Teoretické ukotvení práce je v pořádku, oceňuji především užití kvalitních zdrojů a schopnost kritického zhodnocení přístupů, s nimiž autor v práci operuje, a to včetně poukázání na jejich limity. V úvodu však autor odkazuje na dvě dekády stará díla, a přestože u nich lze předpokládat vysokou míru aplikovatelnosti i na dnešní dobu, vhodnější by bylo zvolit díla novodobější, či je alespoň uvést pro srovnání (L. Wantchekon, M. Bratton, či novější texty S. Lindberga a D. Younga, s nimiž autor sám pracuje). V samotné teoretické části práce však autor tento nedostatek více než uspokojivě napravuje. Zvolená metodologie potom odpovídá potřebám práce a stanoveným výzkumným otázkám. Dotazníková šetření Afrobarometru poskytují v tomto směru pro analýzu volebního rozhodování v Africe solidní základ, přestože je nelze přijmout jako jediný či dokonce určující zdroj. Spíše než kvantitativním výzkumem je pak předkládaná práce kompilací dvou jednopřípadových studií, což je však s ohledem na obtížnost získávání dat relativně pochopitelné.

Po obsahové stránce práce demonstruje úsilí vynaložené autorem jak na představení vhodných teoretických přístupů, tak především na zpracování samotné analýzy, která je poměrně obtížná. Přestože však autor v závěru sám deklaruje, že taková analýza s užitím těchto dat má značné limity, a generalizace výsledků na širší prostředí není příliš vhodná, považuji za nutné podotknout následující: vycházet pouze z dotazníkových šetření mezi voliči nemusí nutně autora přivést ke správným odpovědím na výzkumné otázky, jak jsou v práci položeny. V africkém prostředí do rozhodování voličů vstupuje odlišný typ racionality (etnická, regionální), zároveň jsou výpovědi voličů nepříliš průkazné v otázce klientelismu mas. Vzhledem k tomu, že africké politické strany a jejich kandidáti obvykle ve svých programech operují s makro-rozvojem a zlepšováním životních podmínek celé společnosti, je obtížné vyvozovat závěry z dichotomického dotazu „Volíte spíše ty, kteří zajistí blahobyt celé společnosti?“ vs. „Volíte spíše ty, kteří zajistí benefit např. vašemu regionu?“ Bez analýzy výpovědí volených zástupců či jejich programů je tak obtížné deklarovat jasné závěry. Za třetí je třeba poukázat také na fakt, že autor pracuje s volbami parlamentními, v afrických

Posudek oponenta bakalářské práce

Dufek, Jan. 2018. Role klientelismu pro volby v anglofonní Africe na příkladu Keni a Tanzánie. 44 s.

prezidentských systémech jsou však mnohdy důležitější jiné úrovně voleb. I tento fakt může výsledky výzkumu zkreslovat. Taková úroveň výzkumu by však již značně překračovala bakalářskou úroveň studia. Autor se v rámci svých možností vydal správnou cestou, a proto mu doporučuji vnímat výše uvedené poznámky spíše jako doporučení pro příští práce.

Struktura práce je logická a přehledně uspořádaná, a umožňuje čtenáři ucelený náhled na danou problematiku i samotný výzkum. Kapitoly jsou vhodně uvedeny, teoretická část poskytuje dostačující vstup pro analýzu, závěr pak jasně shrnuje výsledky autorova bádání. Práce díky tomu působí vyváženě a celistvě. Po formální stránce práce nevykazuje zásadní nedostatky, nevyvarovala se však průměrného množství drobných chyb a překlepů, po jazykové stránce bych očekával vyšší úroveň psaného textu. Citační norma byla dodržena.

V úhrnu tedy práci hodnotím jako obsahově důležitou, a i přes náročnost tématu po většině stránek velmi dobře zpracovanou. Kvalitu snižuje pouze limitovaný prostor pro analýzu, jehož důsledkem jsou závěry s omezenou výpovědní hodnotou. Práci nicméně jednoznačně doporučuji k obhajobě.

Mgr. Vojtěch Šmolík

V Hradci Králové, 13. srpna 2018